

D E K R E T

z dnia 3 lutego 1947 r.

o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Obowiązkwowi uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym podlegają:

- 1) a) władze i urzędy;
 - b) przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe;
 - c) przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem Państwa lub samorządu,
 - d) monopole państwowe;
 - e) instytucje, zakłady, osoby prawa publicznego i fundusze, posiadające osobowość prawną;
 - 2) instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe;
 - 3) spółdzielnie i ich związki;
- jak również w zakresie art. 3 dekretu niniejszego:
- 4) przedsiębiorstwa, zakłady i zajęcia, poza wymienionymi w punktach 1)—3), jeżeli są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych

lub ksiąg uproszczonych, przewidzianych w dekreście z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174);

5) osoby prawne, nie objęte punktami 1—4, bez względu na to, czy działalność ich jest obliczona na zysk.

2. Udział w obrocie bezgotówkowym państwowych władz, urzędów oraz przedsiębiorstw i zakładów, nie mających osobowości prawnej, określają właściwe dla nich przepisy rachunkowo-kasowe.

3. Minister Skarbu władny jest zwalniać poszczególne kategorie uczestników obrotu bezgotówkowego (ust. 1) od wszystkich lub niektórych obowiązków, wynikających z dekretu niniejszego, co do wszystkich lub niektórych rodzajów transakcji, w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach.

Art. 2. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3), niniejszego dekretu są obowiązani:

- a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucyj kredytowych, wymienionych w art. 4 niniejszego dekretu;
- b) do regulowania rozrachunków pieniężnych między uczestnikami obrotu bez

gotówkowego (art. 1 ust. 1) w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, dokonywanych przez uczestników obrotu bezgotówkowego z kasy podręcznej, jak również wpłat i wypłat, związanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi uczestników obrotu bezgotówkowego;

- c) do lokowania wolnych zasobów gotówkowych na swych rachunkach bieżących.

2. Wolnymi w rozumieniu dekretu niniejszego są te zasoby gotówkowe, które przy wykonywaniu przez uczestnika obrotu bezgotówkowego normalnych czynności gospodarczych przekraczają stan koniecznego pogotowia kasowego.

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z właściwymi ministrami, górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b) oraz górną granicę pogotowia kasowego (ust. 1 pkt c) dla poszczególnych uczestników obrotu bezgotówkowego.

Art. 3. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5, są obowiązani:

- a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucji kredytowych, wymienionych w art. 4, o ile dokonują obrotów z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3);
- b) do regulowania rozrachunków pieniężnych z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3), w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, jak również wpłat i wypłat, związanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi.

2. Obowiązek określony w ust. 1 lit. a) powstaje z chwilą regulowania rozrachunków pieniężnych, a ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniego rozrachunku z uczestnikiem obrotu bezgotówkowego, wymienionym w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3).

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b).

Art. 4. 1. Rachunki bieżące uczestników obrotu bezgotówkowego mogą być prowadzone z jednej z następujących instytucji kredytowych: Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztovej Kasie Oszczędności, Banku Gospodarstwa Spółdzielczego, Banku Handlowym w Warszawie Sp. Akc., Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. w Poznaniu, Polskim Banku Komunalnym S. A. w Warszawie, Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, Banku Komunalnym, komunalnych kasach oszczędności, spółdzielniach kredytowych oraz oddziałach wymienionych instytucji.

2. Minister Skarbu może w drodze zarządzeń ogłaszanych w Monitorze Polskim dokonywać zmian i uzupełnień listy instytucji, uprawnionych do prowadzenia rachunków bieżących w myśl niniejszego dekretu.

Art. 5. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1) i 3) winni ześrodkować wszystkie swe obroty na rachunku bieżącym w jednej instytucji kredytowej.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego mogą posiadać poza rachunkiem bieżącym w myśl dekretu niniejszego także rachunek żyrowy w Narodowym Banku Polskim i rachunek czekowy w Pocztovej Kasie Oszczędności.

3. Uczestnik obrotu bezgotówkowego, posiadający oddziały swego przedsiębiorstwa w różnych miejscowościach, może dla każdego z tych oddziałów prowadzić osobno rachunki bieżące w instytucjach kredytowych (art. 4). Jeżeli w miejscowości, w której ma być prowadzony rachunek bieżący oddziału, znajduje się oddział instytucji kredytowej, prowadzącej rachunek bieżący centrali przedsiębiorstwa, należy prowadzić rachunek bieżący oddziału przedsiębiorstwa w oddziale tej instytucji kredytowej.

Art. 6. 1. Uczestnikom obrotu bezgotówkowego służy prawo swobodnego wyboru instytucji kredytowej (art. 4), w której pragną prowadzić swe rachunki bieżące.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, korzystający z kredytu bankowego, mogą prowadzić swe rachunki bieżące tylko w instytucji kredytowej udzielającej kredytu, chyba że ze względów gospodarczo uzasadnionych instytucja ta wyrazi swą zgodę na prowadzenie rachunku bieżącego w innej instytucji kredytowej. Przepis ten nie narusza przepisów art. 5 ust. 2 i 3.

3. Przepisy szczególne o obowiązku lokowania funduszy w określonych instytucjach kredytowych pozostają w mocy.

Art. 7. 1. Urzędnik lub funkcjonariusz wymienionego w art. 1 ust. 1 pkt 1), 2), 3) i 5) uczestnika obrotu bezgotówkowego, który nie dopełnił obowiązku, przewidzianego w art. 2 lub 3 niniejszego dekretu,

podlega karze więzienia do lat 5.

2. Jeżeli sprawca naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych,

podlega karze grzywny do 50.000 złotych.

Art. 8. 1. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku, przewidzianego w art. 3 ust. 1 pkt a) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 1) lit. a), pkt 2), lit. a), pkt 4), pkt 6) i pkt 7) dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23). Podwyżka stawki podatku ustaje z końcem miesiąca, w którym dokonano otwarcia rachunku bieżącego lub z chwilą ustania obowiązku posiadania rachunku bieżącego (art. 3 ust. 2).

2. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1 lit. b) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesią-

cu, w którym nastąpiło naruszenie obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1 lit b). Właściwa władza podatkowa I instancji może przedłużyć okres podwyżki stawki na następne kolejne miesiące nie dłużej jednak jak na 6 miesięcy.

3. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych, podwyższa się o 10% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesiącu, w którym naruszenie to nastąpiło.

4. Wymiaru, poboru i ściągnięcia podwyżek dokonuje władza podatkowa w trybie przewidzianym dla podatku obrotowego.

Art. 9. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajni